

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 6539/12

לפני :
כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופט נ' סולברג

המערערים :
1. מנשה בכור
2. חיים דבי
3. זמיר דבי

נ ג ד

המשיב :
פקיד שומה כפר סבא

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב
מיום 5.06.2012 בעמ"ה 1227/05 שניתן על ידי כבוד השופט
מ' אלטוביה

תאריך הישיבה : י"א באדר א' תשע"ד (11.2.14)

בשם המערער : עו"ד ניסן שריפי

בשם המשיב : עו"ד עמנואל לינדר

פסק-דין

השופט י' דנציגר:

במקרה שלפנינו דחה בית המשפט המחוזי טענות מקדמיות שונות שאותן העלו המערערים. כך, קבע בית המשפט קמא כי על אף שמי שחתם על נימוקי השומה המתוקנת של המשיב לא היה פקיד השומה עצמו, הרי שמדובר במי שהוסמך כדין לעשות זאת מכוח סעיף 152(ב) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] ולמעשה פעל כך במשותף עם פקיד השומה. כמו כן דחה בית המשפט קמא את טענת המערערים לפיה בחינת השומה מהווה הליך שגלווית לו סמכות שיפוטית ולכן לא ניתן לאצול סמכות

זו, הואיל ואין מדובר בהכרעה בסכסוך בין שני צדדים אלא בהליך שאותו מנהל איש רשות המיסים. בית המשפט קמא דחה גם את טענת המערערים לפיה השומה שהוצאה להם אינה מנומקת. אמנם נימוקי המשיב הם תמציתיים, כך צויין, אך אין בכך כדי לאפשר קבלת הטענה בדבר חוסר הנמקה, ובפרט בהתחשב בכך שנימוקים תמציתיים אלו הועלו על הכתב לאחר התדיינות בין הצדדים. עוד דחה בית המשפט קמא את הטענה כי יש לפסול את השומה עקב העדר שימוע מצד פקיד השומה בטרם הוצאה השומה, מן הטעם שמי שערך את השומה והוסמך לפעול כפקיד שומה נפגש עם מייצגי המערערים בטרם קבע את השומה. בית המשפט קמא דחה אף את טענת המערערים לפיה המשיב מנוע מלטעון למלאכותיות העסקה משעה שבמסגרת השומה המתוקנת שהוציא התייחס המשיב אך לשינוי סיווג העסקה. בית המשפט קמא קבע כי אף אם לא דייק המשיב בלשונו, הרי ששינוי סיווג העסקה אפשרי רק אם מתייחסים לפעולת פירוק החברה כמלאכותית.

במסגרת פסק דינו דחה בית המשפט המחוזי את טענת המערערים לפיה מפעת החזקות (1993) בע"מ (להלן: החברה) הוקמה כחברת החזקות לגיטימית וכי פירוקה מרצון של החברה היה מטעמים עסקיים לגיטימיים והוא הגיע רק משכשלו נסיונות למציאת אפיקי השקעה נוספים. בית המשפט קמא קבע כי עסקה מלאכותית יכולה להיות גם רצף של פעולות מסויימות המהוות אותה ולא רק פעולה בודדת-ספציפית. נפסק כי אף אם פירוקה של חברה (שהחלטה עליו התקבלה ביום 28.12.2000) אינו מהווה כשלעצמו עסקה מלאכותית, הרי שבמקרה דנן בו החלטת הפירוק התקבלה בסמוך לאחר חלוקת דיבידנד בסך 15,000,000 ש"ח מחברת מפעת עבודות ציבוריות בע"מ (להלן: מפעת) לחברה ביום 26.9.2000, ולאחר שאחזקות החברה במפעל דוללו ביום 3.12.2000 לשיעור אפסי, וכאשר בסופו של יום חולקו כספי החברה בסך 15,722,988 ש"ח בין המערערים – מדובר בעסקה מלאכותית מובהקת. כן ציין בית המשפט קמא כי מסקנה זו מתחדדת נוכח העובדה שהחברה, שנטען כי היא חברת החזקות, לא החזיקה בחברות נוספות.

המערערים שבו והעלו לפנינו את כל טענותיהם שנדחו כאמור על ידי בית המשפט המחוזי – הן טענותיהם המקדמיות והן טענותיהם לגופו של עניין. המשיב סומך ידיו על פסק דינו של בית המשפט המחוזי וטוען כי מדובר ב"ערעור סרק".

לאחר ששמענו את טיעוני הצדדים בדיון שהתקיים לפנינו, נחה דעתנו כי לא נפלה שגגה כלשהי בפסק דינו של בית המשפט המחוזי הן בעניין טענותיהם המקדמיות של המערערים והן לגופו של עניין.

נחה דעתנו כי הממצאים העובדתיים שנקבעו בפסק דינו של בית המשפט קמא מדויקים והם תומכים במסקנות המשפטיות שאליהן הוא הגיע. כן לא מצאנו כי נפלה כל טעות שבחוק בקביעותיו של בית המשפט קמא.

השתכנענו כי אכן הפעולות השונות שבוצעו במקרה דנן בזו אחר זו – העברת השליטה במפעל לחברה; חלוקת הדיבידנד לחברה; דילול אחזקותיה של החברה לכדי 1% סמוך לאחר חלוקת הדיבידנד ופירוקה של החברה וחלוקת הכספים שנותרו בקופתה – שרובם המוחלט מקורו בחלוקת הדיבידנד הנ"ל לבעלי מניותיה – נעשו במטרה לזכות את המערערים בחבות מופחתת במס. מדובר בעסקה מלאכותית שבמסגרתה נעשה שימוש בפעולות משפטיות שונות לצורך תכנון מס בלתי לגיטימי שנועד להפחית את החיוב במס באופן הסותר את האינטרס הציבורי בגביית מס אמת. למסקנה זו תורמת העובדה שלחברה לא היתה כל פעילות עסקית לפני פירוקה, ואין בנסיגות העסקיים שנעשו לאחר החלטת הפירוק – אף אם היו של החברה ולא של מערער 2 כאדם פרטי – כדי לשנות דבר.

אשר על כן, צדק בית המשפט המחוזי בקובעו כי יש למסות את המערערים בהתאם לשומה המתוקנת שהוצאה להם.

פסק דינו זה ניתן במסגרת סמכותנו על פי תקנה 460(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984.

המערערים ישאו בהוצאות המשיב בסך 50,000 ש"ח.

ניתן היום, י"א באדר א' תשע"ד (11.2.2014).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט